

DONDERDAG 27 AUGUSTUS 2009

Strijd over rol TenderNed bij aanbesteding

Minister beschuldigd van staatssteun

Ingrid Koenen

Den Haag - CROW, beheerder van de Aanbestedingskalender, zoekt de confrontatie met minister Van der Hoeven. De organisatie beschuldigt de bewindsvrouw van staatssteun, omdat zij TenderNed als monopolist voor aanbestedingen wil aanwijzen. Dat zou de doodsteek zijn voor de Aanbestedingskalender.

De nieuwe Aanbestedingswet is aanleiding voor CROW om met de beschuldigende vinger naar Van der Hoeven (economische zaken) te wijzen. Het Kennisplatform heeft advocatenkantoor Stibbe in de arm genomen en reageert ongebruikelijk fel op het wetsvoorstel.

De minister is van plan haar eigen instituut TenderNed verplicht voor te schrijven aan alle overheidsopdrachtgevers en de Aanbestedingskalender dood te laten bloeden. Zodra de nieuwe Aanbestedingswet van kracht is, zijn aanbestedende diensten verplicht hun aankondigingen via TenderNed bekend te maken.

CROW probeert daar een stokje voor te steken door die exclusiviteit

in de nieuwe Aanbestedingswet aan te vallen als monopolisering en staatssteun. Immers TenderNed valt volledig onder verantwoording en het budget van het ministerie van Economische Zaken. CROW is van mening dat dit strijdig is met de principes van vrije marktwerking en met elementaire Europese wet- en regelgeving. "Door de CROW Aanbestedingskalender wet- telijk te blokkeren wordt deze service aan aanbesteders en inschrijvers buitenspel gezet."

Vertroebeld

De kalender, die inmiddels al jaren functioneert en onder de hoede van het ministerie van VROM is opgezet, zou aanvankelijk opgaan in TenderNed. Onderlinge strubbelingen hebben de verhoudingen vertroebeld en inmiddels wordt het bestaande initiatief volledig genegeerd door de ambtenaren van Economische Zaken.

Op de Aanbestedingskalender staat momenteel 80 procent van alle aanbestedingen. Ruim 2100 opdrachtgevers maken daar op vrijwillige basis en zonder kosten gebruik van. Zo'n 53.000 werknemers van marktpartijen ontvangen daarvan dagelijks een gratis overzicht. Zowel Bouwend Nederland als NEVI steunen CROW in zijn visie.

> PAGINA 3: WESPENNEST TENDERNED

BESCHOUWING

Wespennest TenderNed

Ingrid Koenen

Den Haag - Minister Van der Hoeven wil TenderNed exclusief aanwijzen voor alle aanbestedingen. Vooralsnog is de database een puinhoop sinds de overdracht van ProRail en totaal ongeschikt voor duizenden gebruikers.

De Aanbestedingskalender wacht een doodsklap als de minister via de Aanbestedingswet exclusiviteit afdwingt voor TenderNed. Zij is van plan het hele aanbestedingsproces te monopoliseren voor het ministerie van Economische Zaken en passeert daarmee het bestaande systeem van het ministerie van VROM/CROW, maar ook werkende databases van Bouwend Nederland en Cobouw. De Aanbestedingskalender heeft 80 procent van de overheidsaanbestedingen en kent 53.000 gebruikers die via mail een dagelijkse update krijgen van nieuwe opdrachten.

Minister Van der Hoeven speelt inmiddels hoog spel. Van het aanvankelijke voornemen om in overleg een nieuw systeem te bouwen is niets terechtgekomen. Beide ministeries staan op voet van oorlog over de aanbestedingen. Economische Zaken heeft na de bouwfraude met succes de uitzonderingspositie van de bouwsector bij het ministerie van VROM weten af te troggelen, maar het alternatief voor aanbestedingen is vooralsnog een puinhoop.

Druk

Haar belofte aan de Tweede Kamer om nog dit jaar de eerste fase van TenderNed op te leveren kan de minister niet waarmaken. Bronnen rond TenderNed vinden ook de nieuwe toezegging van 2010 aan de optimistische kant. Ze heeft voor zichzelf de druk opgevoerd door de harde koppeling met de aanbestedingswet. Die wet ligt bijzonder gevoelig vanwege het stranden van de oude versie in de Eerste Kamer, alweer

ruim een jaar geleden. Een nieuwe zeperd kan de minister zich eigenlijk niet veroorloven.

Desondanks kreeg het nieuwe wetsvoorstel forse kritiek van VVD-Kamerlid Ton Elias die steigerde toen de minister de Kamerleden vertrouwelijk wilde aftasten over de inhoud. Het gesprek achter gesloten deuren heeft inmiddels plaatsgehad, maar getuigd niet van een doortastend optreden. Mede door de grote problemen met TenderNed. Ook Bouwend Nederland, NEVI en CROW hebben grote kritiek op de nieuwe versie waarbij TenderNed een exclusieve rol toegewezen krijgt. De doodsklap voor de Aanbestedingskalender en andere bestaande initiatieven én in strijd met de vrije mededinging. De doelbewuste poging om de Aanbe-

Een nieuwe zeperd kan de minister zich niet veroorloven

stедingskalender om zeep te helpen met 100 procent belastinggeld riekt naar staatssteun. De onderliggende politieke steekpartij tussen VROM en Economische Zaken is ontaard in een subtiel machtsspel waarbij niets over is van constructief interdepartementaal overleg.

Tegelijk beweren boze tongen dat de uitrol naar een volledig digitaal marktplaatssysteem met de mogelijkheid van inlichtingen, onderhandelingen, veiling en loten op z'n minst verre van toekomstmuziek is. Vooral de beveiliging van een systeem met veel bedrijfsgevoelige informatie en vertrouwelijke offertes levert veel hoofdbrekens. Tegelijk mag de server nooit uitvallen, want dat levert direct schadeclaims op rond het verstrijken van deadlines voor inschrijvingen. Boven-

dien moeten wel duizenden aanbestedende diensten en tienduizenden werknemers van bedrijven toegang krijgen tot de gegevens. Een huzarenstukje op ict-gebied dus.

Ict-specialisten

In 2006 heeft spoorbeheerder ProRail het werkende systeem van TenderNed kosteloos overgedragen aan toenmalig minister Brinkhorst. Tientallen ict-specialisten hebben zich stukgebeten op het systeem dat al snel niet geschikt bleek voor een groot aantal gebruikers. Bouwen in eigen beheer bij de overheid leek Van der Hoeven het meest veilig. ICTU, de club van wizz-kids van de overheid, heeft opleveringsdatum na opleveringsdatum laten verstrijken zonder een werkend systeem op te leveren.

Inmiddels is drie jaar verstreken, zonder vorderingen. Dat zou niet liggen aan de specificaties van de opdrachtgever, maar volledig te wijten zijn aan de gebrekkige capaciteiten bij ICTU. Inmiddels zijn miljoenen verspild aan automatiseringskosten die tot niets leiden. De officiële begroting is inmiddels met drie miljoen euro overschreden. Een fractie van de werkelijke kosten, want het ministerie doet er alles aan om de officiële overschrijdingen zo laag mogelijk te houden, vanwege de politieke gevoeligheid.

De ICTU is inmiddels op afstand gezet en het roer omgegooid: Economische Zaken zoekt inmiddels een ervaren marktpartij voor de bouw van TenderNed. De aanbesteding binnen de raamcontracten van het ministerie loopt en naar verwachting krijgt een automatiseerder het contract in oktober gegund. De periode om parallel aan de Aanbestedingswet in 2010 een werkend aankondigingssysteem op te leveren is daarmee ronduit krap. Om de politieke druk niet nog verder op te voeren, houdt het ministerie voorlopig vast aan die termijn.